

КУЛТУРА

❖ КУЛТУРНИ ИНСТИТУТИ

№	Наименование на културния институт Интернет страница	Населено място	Описание	Лице за контакт
В област Силистра съществуват 1 театър, 8 исторически музея, 8 етнографски музея, една художествена галерия, 105 читалища и 86 библиотеки.				
1	Драматично-куклен театър "Сава Доброплодни" www.theatresilistra.eu		През 1942 г. театърът е обявен за държавен и професионален театър. През 1997 г. театърът спечелва конкурс съобразно изискванията на Министерството на културата и приема статут на репертоарен театър със смесено финансиране – държавно и общинско. ДКТ "С.Доброплодни" единствен в България извърши експеримент, обединявайки Драматичния и Кукления театър чрез общо административно ръководство. По този начин бе създаден единен театър с два отдела – драматичен и куклен, и с идеи за по-нататъшна съвместна работа между тях. В момента отново в града има два държавни театъра: Куклен театър и Драматичен театър.	Иван Драголов
2	Регионален исторически музей с археологическа и етнографска експозиции www.museumsilistra.net1.cc	гр. Силистра	Той се помещава в сграда, построена в периода 1923-1924, като клон на Румънската национална банка в града. От 1990 г. тук са изложени археологическите експозиции на Исторически музей - Силистра. Експозициите заемат площ от 400 кв.м. и включват предмети от праисторическата, античната и средновековната епоха. Сред най-ценните експонати са римски каменен слънчев часовник (най-големият, откриван досега по българските земи), златен пръстен от III век, колона с името на хан Омуртаг и др.	Иван Бъчваров Проф.д.и.н.Георги Атанасов
3	Природонаучен музей „Сребърна“	с. Сребърна	Той се намира в северната част на село Сребърна. В него са изложени препарирани екземпляри на обитатели на резервата, много снимки и информационни материали за растителните и животинските видове. Музеят притежава наблюдателен пункт, от който чрез телескопи и бинокли могат да се наблюдават птиците в резервата. В сърцето на езерото е поставена видеокамера, чрез която се наблюдават местата	Д-р Росен Илиев

			където гнездят пеликаните. Чрез видеовръзка картината и звуците се излъчват на екран в музея.	
4	Исторически музей www.tutrakanmuseum.com	гр. Тутракан	В музея се извършват научни изследвания, изложби, социални и културни дейности и реставрации на исторически обекти, свързани с историята на региона на град Тутракан.. Музеят пази множество документи и резултати от изследвания, свързани с I-та Световна Война и Тутраканската епопея. Един от клоновете на музея в града е Етнографския музей "Дунавски риболов и лодкостроене".	Петър Бойчев
5	Етнографски музей на дунавския риболов и лодкостроене www.tutrakanmuseum.com	гр. Тутракан	Той е единствения по рода си на Балканския полуостров. Открит е през 1974 г. и е единственият на тази тематика по поречието на река Дунав. Изложбата е разположена в сграда, която е паметник на културата от началото на XX-ти век. Изложени са оригинални предмети, инструменти и предмети, които са били използвани в миналото, както и съвременните инструменти и оборудване, използвано в днешно време.	Петър Бойчев
6	Исторически музей www.bomb.museumsbg.com/search/DulovoHM-b.html	гр. Дулово	Основан е през 1998 г. Историческият музей с галерия има 4 отдела: 1. Археология - Разполага с експонати от 5 хил. год. пр. Хр. до XVII век. 2. Етнография - Разкрива материалната и духовната култура на местното българско и турско население. 3. Новата и най-новата история С експонати и фотоси разказва за участието във войните през XX век. 4. Худоствената галерия - Разполага със 70 картини - живопис, графика, скулптора, малка пластика и др. Изложени са 2 произведения на световно известният скулптор Вежди Рашидов.	Белчо Минчев
7	Художествена галерия www.info.portal-silistra.net/index.php?view=gallery	гр. Силистра	Галерията е открита на 3-ти март 1972 г. Тя съхранява над 1500 художествени творби - живопис, графика, скулптура и други произведения на големи наши художници като Владимир Димитров-Майстора, Дечко Узунов, Златьо Бояджиев и други.	Йордан Кисьов
8	Регионална библиотека „Партений Павлович“ www.libsilistra.com	гр. Силистра	Библиотека "Партений Павлович" е създадена през 1959 г. с библиотечен фонд от 26 095 библиотечни единици, които днес вече са 298 347. На 26 май 1981 г. - в чест на 1300 -	Нели Стоилова

			годишнината на основаването на българската държава, на библиотеката тържествено е дадено името на първия възрожденски светски писател, родом от Силистра - Партений Павлович. На 31 май 1984 г. - по случай 25-тата си годишнина, библиотеката е наградена с орден "Кирил и Методий" I степен.	
9	Етнографска къща-музей „Добруджанска къща“ www.alfatar.egov.bg/ALFATAR/home.nsf/pages/bg/NT00000D9E?OpenDocument	гр. Алфатар	Открита през 1984г., етнографската експозиция в Алфатар показва традиционна уредба на добруджанско жилище в периода от края на XIX до средата на XX век. Къщата, в която е подредена експозицията, е строена след Освобождението (около 1893) характерна за времето архитектура.	Ганка Пенчева
10	Етнографски музей на родния край	с. Окорш	Открит през 2001 година. Музеят включва археологически и етнографски сбирки проследяващи историята на местното население. Музеят се намира в сградата на старото училище. Тук, в специална работилница за производство на текстил, гостите на музея могат да участват в дейностите по подготовката и тъкачество на текстилни изделия.	

❖ КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО

№	Обект	Населено място	Описание
Материално културно-историческо наследство			
Почти 2/3 от територията на гр. Силистра (1720 дка) е обявена за Национален архитектурно-археологически резерват „Дуросторум-Дръстър-Силистра”			
1	Турски форт „Абдул Меджиди” (Крепостта „Меджиди табия”)	гр. Силистра	Намира се южно от гр. Силистра. Това е най-западеният от шестте пункта на фортификационната система по северната граница на Османска-та империя. Построен е в периода 1841-1853 г. от немския военен инженер фон Молтке, впоследствие военен министър на Германия.
2	Късноантична римска гробница	гр. Силистра	Наричана „Силистренската гробница”, тя е изградена през първата половина на IV век и има изключителна художествена и историческа стойност. Това е най-известният в страната и чужбина античен паметник на Дуросторум, емблематично творение на късноантичната цивилизация и е без аналог на територията на Късноримската империя.
3	Част от колона на хан Омуртаг	гр. Силистра	Изложена е в Археологическия музей на

			<i>гр. Силистра. Все още не-открит остава „преславен дом на Дунава”, построен от него; но изсле-дователските хипотези са насочени именно към Силистра.</i>	
4	1	Историческа местност „Аязмото”	с. Руйно Община Дулово	<i>Там се намира средновековна българска крепост от IX-XI век, ох-ранявала древния стратегически път между столиците Плиска и Велики Преслав и р. Дунав. Местността е свързана и с пребиваването на мюсюлманския светец Демир Баба (Железния баца) в средата на XVI век, което е описано в житието му.</i>
5		Тракийски скален култов център по река Табан „Свещената долина на Залмоксис”	с. Кайнарджа и гр. Алфатар	<i>Между общините Кайнарджа и Алфатар в Област Силистра, е регистриран любопитен скален култов комплекс. Той включва скални светилища, олтари, култови площадки и ями, групирани по протежение на 4 км край бреговете на древната река Табан (Малък Канагьол) в района на селата Стрелково, Васил Левски, Поп Русаново и Кут-ловица.</i>
6		Мощехранилницата на свети Дасий (Дазий) Доростолски	гр. Силистра	<i>Светецът е първият Христов мъченик по българските земи. При посещението си в България през 2001 г. папа Йоан Павел II дари на Силистра част от мощите (дясната раменна кост) на св. Дасий, по-ложени в мраморна мощехранилница, която е приблизително копие на саркофага от Анкона. Днес те се съхраняват в катедралния митрополитски храм „Св. ап. Петър и Павел” в Силистра.</i>
7	1	Историческата чешма	с. Кайнарджа	<i>Свързана с подписването на Кючук-Кайнарджанския мирен договор през 1774 г., с който завършва I-та Екатеринаинска война между Русия и Турция. Той постановява покровителството на Русия над християнските народи на Балканите. Този акт слага отпечатък върху понататъшната история на тази част на света. Чешмата е построена през 1892 г. Значимостта ѝ се подсилва от уникалните размери – фронт над 70 м. Обявена е за паметник на културата.</i>
8		Арменски апостолически храм „Сурп Аствадзадзин” (Света Богородица)	гр. Силистра	<i>Това е най-старият арменски храм в България – построен през 1620 г.</i>
9		Крепост „Картал кале” (Орлова крепост)	с. Руйно Община Дулово	<i>Това е втората крепост до с. Руйно и се намира само на около 4 км от „Аязмото”. Разположена е на причудливо недостъпно място в суходолие върху руините на малко тракийско селище и късноантично укрепление.</i>
10		Архитектурен резерват „Рибарска махала”	гр. Тутракан	<i>Съхранено атрактивно рибарско селище с атмосферата и материал-ните следи на някогашния основен поминък на Тутракан – рибарството. Има висока културна и туристическа стойност.</i>

Нематериално културно-историческо наследство

1	Бабинден	Област Силистра	Бабинден се празнува в чест на бабите, за здраве и живот на децата, за по-нататъшна плодovitост на жените. На този ден се отдава почит на бабите-акушерки, като всяка раждала жена приготвят пищна трапеза или подарък за бабата..
2	Трифон зарезан /Трифонов ден/	Област Силистра	Празникът е за богата реколта от лозята, хубави и качествени вина. В този ден се зарязват лозята, прави се празнична трапеза и се избира цар на лозята. Участие вземат предимно женени мъже – с жени, деца и внуци.
3	Кукеров ден	Област Силистра	Кукеров ден се празнува за здраве, благополучие и плодородие. Създача се дружина от 15-20 млади мъже – предимно ергени, които се обличат с определени дрехи и маски и обикалят своето населено място. Целта им е да прогонят злото и така да осигурят по-голяма плодovitост , както за хората, така и за нивите и добитъка.
4	Баба Марта /Мартеници/	Област Силистра	Баба Марта е представяна като стара жена с непостоянен характер, която е предшесшеник на пролетта. На този ден се правят и връзват мартеници от усукан бял и червен конец. Вярването е, че който носи мартеница ще е здрав през цялата година.
5	Лазаровден	Област Силистра	По традиция на Лазаровден се откъсват зелени върбови клонки, които ще красят вратите на следващия ден - Цветница (Връбница). В народния обичай Лазаруване се включват момичета на възраст от 6 до 12 години - лазарки. Те са събират на групи от 6-7. Четири от тях са певици, две са "шеталици" (танцьорки) и една "кумица". Тя води групата и прибира подаръците. Момичетата обикалят домовете, играят ръченица и пеят песни за здраве, плодородие и женитба. Вярва се, че която мома не е лазарувала, тя няма да се омъжи.
6	Връбница, цветница	Област Силистра	На службата в храмовете християните държат в ръцете си осветени върбови клонки. След богослужението християните отнасят осветените върбови клонки в домовете си за здраве и предпазване от болести и зло. Вярва се, че осветената върба има предпазна и възпроизвеждаща сила, затова тя се запазва цяла година пред домашната икона. Сутринта над портите на всяка къща се закачват венчета от върбови клонки, които предпазват от зло и неплодородие.

7	Великден	Област Силистра	Великден е най-големия и тържествен християнски празник, който се чества винаги в неделя. На този ден църковният ритуал пресъздава свалянето на Христос от Кръста и неговото погребение. Прави се вечерна служба, на която се обикаля църквата. Великден се празнува 3 дни, като сутринта на празника се раздава козунак и червени яйца. Яйцата се боядисват от жени винаги в четвъртък (с някои изключения), като първото яйце е винаги червено, а останалите са по избор. На Великден всички се „борят“, „чукат“ с яйца за здраве.
8	Пеперуда	Област Силистра	Народният обичай “Вайдудула” – “Пеперуда” е молба за дъжд от страна на българското население, отправена към Бога. Той се изпълнява само от жени, които могат да бъдат и млади, и стари. Винаги Вайдудулата трябва да бъде момиче, което е изстрасък в семейството, т.е. да няма други родени деца подир него. Символът на това предание е, че ако то е изстрасък, дъждът също да се изстраси като него.

❖ КУЛТУРНИ СЪБИТИЯ

№	Културно събитие Интернет страница	Населено място	Описание
1	Международен куклено-театрален фестивал за най-малките Международна куклено-театрална лаборатория “ЯН БИБИАН” www.silistra.bg	гр. Силистра	Тази театрална проява е единствена за България със своя регламент и предназначение – да представи спектакли за деца до десет годишна възраст. Лабораторията експериментира нови форми на творческо сътрудничество между театри от различни страни, а именно - освен фестивалните спектакли актьорите от отделните театри съвместно изработват куклите и театралния реквизит и създават общ съвместен спектакъл, който се представя на децата в последната театрална вечер.
2	Международен детски танцов фестивал “Утрешният мир започва с днешното приятелство” www.silistra.bg	гр. Силистра	Това е първият по рода си в България фестивал за деца-танцьори на възраст от 5 до 14 години. Проявата няма конкурсен характер и събира деца от всички континенти, които представят танцовите и фолклорни традиции на своите народи. Освен фестивалните концерти на основната сцена и на други открити сцени за децата се организират и много съпътстващи прояви, чрез които те се опознават и сприятеляват и на дело

			откриват смисъла на името на фестивала.
3	Международен конкурс за детска и забавна песен “Звезди над Дунав” www.dunavstars.com	гр. Силистра	Над триста нови „звезди“ изгряха в Силистра през досегашните три издания на конкурса. В него, освен от България, участваха деца и юноши индивидуални изпълнители и вокални формации от Русия, Украйна, Германия, Румъния, Нигерия, Косово и Молдова. Наградите се присъждат в 3 възрастови групи - общо 20 награди, от които 5 специални - от международно жури.
4	Международен конкурс на изкуствата “Речни ноти”	гр. Тутракан	Фестивалът се провежда на открита сцена на брега на река Дунав в рамките на три дни. Целите на конкурса са популяризиране на българската детска песен: ✓ Основна задача на фестивала е обединяването на децата от България и чужбина в творчески съюз , запознаване с културата на България ; ✓ Обогаляване и разнообразяване репертоара на танцовите формации.
5	Национален поход “По стъпките на четата на Таньо Стоянов – Войводата” и 145 г. от преминаването на четата на Панайот Хитов	с. Пожарево (Община Тутракан)	Край село Пожарево /Община Тутракан/ всяка година се провежда инсцениране на слизането на четата и клетвата, която тя полага на брега на река Дунав, след което се открива и самия поход, в който участват представители на общините от областите Силистра и Разград. Той преминава през повече от 30 селища, населени с българско и турско население, а акцентът му е върху толерантното отношение между въстаниците и мирното население, както и върху дружбата между двата етноса.
6	Десети национален литературен конкурс „Любовта е пиянство или пиянство от любов” www.silistra.bg	гр. Силистра	Този интересен конкурс, който е анонимен, е реализираната идея на Литературното сдружение „Реката” в гр.Силистра – тогава, когато то беше повече сдружение между поети-приятели, а и убежище на по-младите поети в гр.Силистра. Последните издания на конкурса наистина придобиха сериозни измерения – във всяко от тях участват повече от 100 поети от цялата страна.
7	XIII-ти фестивал на старата градска песен “Дунавски спомени” www.silistra.bg www.festival359.com	гр. Силистра	Основан е като общински фестивал, а по-късно и като областен преглед на групите за стари градски песни. Впоследствие в него започват да участват състави от цялата страна, а последните му издания са и с международно участие. Провежда се всяка година по повод 14 септември /Кръстов ден/–празникът на град Силистра – и в рамките на съпътстващите го тържества “Дни на моя град”.
8		с. Ветрен (Община Силистра)	В продължение на няколко дни от месец август художници от различни поколения

	XVI-ти Регионален пленер за живопис, скулптура и графика “Човек и природа” www.silistra.bg		от регион Силистра, както и от други области на страната, рисуват в красивото село Ветрен сред природата и край река Дунав. През месец септември те излагат сътвореното от тях в традиционната си изложба “Човек и природа”, която разкрива непосредствените им впечатления и усещания през тези творчески дни.
9	Пети рок-фестивал “Дунав сешън 2012” www.silistra.bg	гр. Силистра	Проявата ще се реализира за пети пореден път по повод 14 септември - дните на град Силистра. Тя се оформя като един от най-интересните нови регионални форуми, за който няма определена възраст, а само обич към поп-музиката и към бунтарската естетика на рока. В досегашните издания на фестивала в Силистра са гостували много от най-известните български групи от различните стилове на съвременната поп и рок музика: от ска-стила, ритъм-енд-блуса и мелъди-рока до харт-рока и хеви-метъла в различните им прояви.
10	Традиционни кушии /надбягвания/ за Тодоров ден www.alfatar.org	с Бистра с. Алеково гр. Алфатар (Община Алфатар)	Провеждат се при голям интерес както за индивидуални водачи в различни възрастови групи, така и за впрягове. През този ден се показват “писаните” каруци, а на конете се слагат специални празнични муници. Надбягванията се откриват с водосвет. Състезанието се съпътства от конкурс за най-красив кон, муниця и “писана талига”, както и с традиционната българска скара /пекат и се специални “кончета”/ и алфатарска домашна „липичка”.
11	4 септември - Ден на гр. Алфатар и Празник на житото и хляба www.alfatar.org	гр. Алфатар	Идеята на празника е да се обвържат в единен празник радостта от житната реколта, преклонението пред хляба и обявяването на Алфатар за град на 4 септември 1974 г. Традиционни са гостуванията около тази дата на бивши преселци от общината. В родовата памет на преселниците ни в Украйна, Молдова и Румъния още е жив дъхът на алфатарския хляб. На този ден от сандъци и скринове се изваждат традиционни костюми, премени и лефтове, излага се инвентар за жътва.
12	14-ти септември - Въздвижение на честния и животворящ Кръст Господен /Кръстовден/ - празник на град Силистра	гр. Силистра	Христовият кръст се отбелязва няколко пъти през годината. Един от тях е именно Въздвижение на Кръста Господен /Кръстов ден/ - един от най-значимите християнски празници. Празникът се състои от 6 до 18 септември. Община Силистра организира станалото вече традиционно Търговско изложение, внушителен Бирен фестивал

	www.silistra.bg		с множество атракции и съоръжения за силни усещания в Дунавския парк, концерти на местни и гостуващи музиканти, спортни състезания, както и впечатляващ цикъл от културни прояви.
13	“Коледарско надпяване 2012”- XVIII-ти фестивал на коледарските групи www.silistra.bg	гр. Силистра	Надпяването се провежда по повод на Рождество Христово. Учасват и коледарски групи от страната. Присъждат се награди в три раздела – песни, игри и костюми. Съпътстваща проява е кулинарната изложба от автентични коледни ястия от Добруджа, в която изложба учасват читалищата от община Силистра.

ПРИРОДА

❖ ПРИРОДНИ ЗАБЕЛЕЖИТЕЛНОСТИ

№	Природна забележителност	Населено място	Описание
1	Биосферен резерват „Сребърна”	с. Сребърна	Сребърна е една от най-важните и ценни защитени територии с голямо значение за опазване на биологичното разнообразие не само в страната ни, но и в световен аспект. Богатата орнитофауна - 232 вида, представляваща над 50 % от птиците, срещащи се в България, увеличава значително стойността на Сребърна като важно място за съхраняване и опазване на биологичното разнообразие. Уникалността на езерото е обусловена от няколко фактора, сред които са наличие на плаващи тръстикови острови, голяма открита водна повърхност, заемаща почти 2/3 от езерото и единствената в страната ни гнездова колония на Световно застрашения вид къдроглав пеликан (<i>Pelecanus crispus</i>).
2	„Блато Малък Преславец”	с. Малък Преславец	Блатото Малък Преславец е обявено за защитена местност и се намира на 4 км северно от с. Малък Преславец, в непосредствена близост до р. Дунав. Блатото Малък Преславец е една от последните запазени влажни зони по българския бряг на р. Дунав. Птичето богатство на района до този момент наброява 147 вида, като гнездящи от тях са 82 вида. Безспорно най-важно място заема бялата водна лилия (<i>Nymphaea alba</i>) - растение със статут на застрашен вид в Червената книга на България. Този вид образува колонии, които заемат около 46 дка от

			повърхността на блатото и формират най-голяма цъфтяща популация на територията на България.
3	Суходолие „МАЛЪК КАНАГЪОЛ”	с. Стрелково	Край селата Стрелково, Васил Левски, Поп Русаново и Кутловица се намира тракийски скален култов комплекс, който включва 4 скални светилища. Централното светилище наречено „Баджалията” е приютено в голяма пещера, до която се достига по изсечен в скалата тунел. Местността представлява каньоновидно суходолие, разположено в централната част на Добруджанското плато, намиращо се на територията на общините Силистра, Кайнарджа и Алфатар. Началото му е близо до българо-румънската граница до с. Богорово.
4	Скални манастири	с. Голеш гр. Алфатар с. Васил Левски с. Цар Асен с. Руйно с. Върбино	Югоизточно от Силистра, по руслото на р. Суха, южно с. Голеш, Силистренско, започва колония от скални монашески обители. Тя включва 7 манастира с множество църкви, крипти, килии и параклиси, които се намират сред девствена природа. Успоредно с това в началото на Х в. южно от Дръстър по сухоречието Канагъол /древната река Дристра/ възниква втора голяма колония монашеска обител. Най-големи и интересни са манастирите около гр. Алфатар, с. В. Левски, с. Цар Асен, с. Руйно и с. Върбино, Силистренско